

BER (7) *sb m*

e jasne.

sg N ber (4). ◇ G bru (2). ◇ A ber (1). ◇ [L brze.]

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

bot. Setaria italica L. (Panicum italicum L.); włosnica ber, roczna roślina zbożowa z rodziny wiechlinowatych (Poaceae), uprawiana dla ziarna (może też: Panicum miliaceum L. (Rost) lub Lithospermum officinale L.; proso zwyczajne lub nawrot lekarski); panicum Mącz, Calep, Cn; lithospermum, milium solis Mącz (7) : Lithospermum herba quam et officinae et medici Milium solis appellant, Iągły/ Ber. Mącz 196a, 275d; Wízythki Ośierdzia łoku niedobrego/ [sq] iáyca ptálze przepiekłe á twárde: Syr łtáry/ Soczewicá/ Ber/ Iągły wízelkie. SienLek 8v; Strum Lv; Bo iefli ku náśieniu zboża wízelákiégo/ Ziárná práwie ná wybór łzukamy piéknégo: [...] Wzłáczeniu łwjm/ nádto mieć mniejszą pieczą mamy? Zkąd łye ma nie kopá bru/ nie źrzóbek przymnożyć/ Ale człowiek KochDz 106; Calep 751b; [(nagł) O Brze. (-) BER/ źiemie y powietrza takowego potrzebuie iáko profo Cresc 1571 183].

Szereg: »proso albo ber«: Rownie ták iáko czyni Góspodarz więc miły/ Aby prośá álbo bru wroble mu nie piły. KmitaSpit A2v.

Synonimy: butwajc, proso, »włoskie proso«.

Cf BRZYCA, BRZYK

BZ